Radiologie

Defaecografie

Röntgenonderzoek bij ontlastingsproblemen

Contactgegevens ziekenhuizen van Alrijne

Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 582 8282

Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
071 582 8282

www.alrijne.nl

U krijgt een defaecografie. Dit onderzoek wordt gedaan op de afdeling radiologie door een radioloog (gespecialiseerd arts) samen met een MBB'er (Medisch Beeldvormend- en Bestralingsdeskundige). In deze folder staat hoe dit onderzoek gaat en hoe u zich op het onderzoek voorbereidt.

Doel van het onderzoek

Tijdens het defaecogram onderzoekt de radioloog/MBB'er de werking van de bekkenbodemspieren. Ook beoordeelt hij/zij op welke wijze u de ontlasting kwijtraakt. Vaak wordt zo de oorzaak gevonden van onder andere incontinentieklachten, loze aandrang of obstipatie.

Voorbereiding

Voorbereiding thuis

Voor het onderzoek is het noodzakelijk dat een deel van uw dunne darm gevuld is met contrastmiddel (bariumpap). U heeft hiervoor van de afdeling radiologie een beker met poeder meegekregen.
Twee uur voor het afgesproken tijdstip kunt u de bariumpap klaarmaken. Schud de poeder eerst goed los voordat u water toevoegt. Voeg dan 70 ml (half kopje) water toe. Daarna weer goed schudden en het mengsel opdrinken.
U mag verder normaal eten en drinken zoals u gewend bent.

Medicijnen

Als u medicijnen gebruikt, kunt u deze innemen zoals u gewend bent.

Menstruatie

In verband met het inbrengen van contrastvloeistof in de vagina, raden wij vrouwen aan niet tijdens de menstruatie een defaecogram te laten maken. Houd hiermee rekening bij het maken van een afspraak.

Zwangerschap

Röntgenstralen kunnen schadelijk zijn voor het ongeboren kind, vooral tijdens de eerste maanden van de zwangerschap. Indien u zwanger bent of zou kunnen zijn, is het belangrijk dat u dit aan de medewerker van de afdeling Radiologie laat weten. Het onderzoek kan dan waarschijnlijk niet doorgaan.

Borstvoeding en contrastmiddel

De contrastmiddelen die gebruikt worden, geven geen nadelige gevolgen voor de borstvoeding.

Het onderzoek

De MBB'er haalt u op uit de wachtruimte en brengt u naar een kleedkamer met een toiletruimte. In de kleedkamer kunt u zich gedeeltelijk uitkleden. U krijgt een ziekenhuishemd om aan te trekken tijdens het onderzoek. Ook kunt u in de kleedruimte uw persoonlijke spullen achterlaten. De kleedkamer is aan de gangzijde af te sluiten, zodat uw persoonlijke eigendommen veilig zijn.

In de onderzoekskamer legt de radioloog /MBB'er legt uit hoe het onderzoek gaat. Als u vragen heeft, kunt u deze aan de radioloog/MBB'er stellen.
U gaat u op uw linkerzij op een onderzoekstafel liggen.
Om tijdens het onderzoek ook de dikke darm zichtbaar te maken, brengt de radioloog /MBB'er een

dunne, witte pap in de darm via een slangetje in de anus. Deze pap bevat bariumhoudend contrastmiddel. Via hetzelfde slangetje wordt vervolgens een dikkere pap ingebracht die de ontlasting moet nabootsen. Daarna verwijdert de radioloog /MBB'er dit slangetje.

Bij vrouwen brengt de radioloog /MBB'er vervolgens via een ander dun slangetje ook contrastmiddel in de vagina in; dit slangetje wordt daarna direct weer verwijderd. Eventueel wordt een metalen draad met een plastic coating vastgeplakt in de bilnaad en aan het schaambeen. Daardoor is de uitwendige vorm van de bekkenbodem zichtbaar tijdens röntgendoorlichting. Huid en spieren zijn namelijk niet of nauwelijks zichtbaar op röntgenfoto's.

Hierna gaat u op een speciaal toilet zitten, dat tussen een verticale onderzoekstafel en het röntgentoestel klaar staat. De radioloog/MBB'er vraagt u verschillende opdrachten uit te voeren, zoals ontspannen zitten, ophouden van de ontlasting/bariumpap, persen en uiteindelijk de endeldarm legen. Dit alles wordt vastgelegd op video.

Na het onderzoek

Wij raden u aan om nog even plaats te nemen op het toilet in de kleedruimte om eventueel achtergebleven contrastvloeistof kwijt te raken. In deze toiletruimte kunt u zich opfrissen; er liggen washandjes en handdoeken klaar.

U kunt op eigen gelegenheid naar huis. De eerste dagen na het onderzoek zult u bij de ontlasting nog restjes witte contrastmiddel zien. Ook kan uw stoelgang ontregeld zijn. Wij adviseren u de dag van en na het onderzoek extra te drinken (1 à 2 liter).

Bij het maken van de afspraak krijgt u twee laxeertabletten (Bisacodyl) mee. Dit middel heeft een licht laxerende werking. Eén tablet neemt u (met een slokje water) de eerste ochtend na het onderzoek in, het tweede tablet neemt u de tweede ochtend na het onderzoek in. Zo raakt u het contrastmiddel snel weer kwijt.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek zelf duurt ongeveer een half uur.

De uitslag

De uitslag van het onderzoek krijgt u van uw behandelend specialist tijdens uw eerstvolgende polikliniekafspraak.

Risico's en complicaties

Röntgenstraling

Het onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van röntgenstralen. Van deze stralen merkt u tijdens het onderzoek niets. Het risico van de röntgenstralen is voor volwassenen verwaarloosbaar klein. Bovendien is er geen alternatief onderzoek om de werking van de bekkenbodemspieren te beoordelen.

Contrastmiddelen
De gebruikte contrastmiddelen kunnen een stoppende werking hebben.

Contact opnemen met een arts
Neemt u contact op met de specialist als u na het onderzoek thuis toch klachten heeft of krijgt, die verband houden met het uitgevoerde defaecogram. Tijdens kantooruren kunt u bellen met de afdeling Radiologie. Buiten kantooruren kunt u via de telefooncentrale contact opnemen met de dienstdoende radioloog.

Tot slot
Wat neemt u mee?
- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.
Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.
Zegt u een afspraak te laat af? Dan kunt u een rekening krijgen.

Bereikbaarheid
Telefoonnummer afdeling Radiologie (alle locaties): 071 582 8071.
De afdeling Radiologie is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.30 uur.